

ارزیابی پارامترهای موثر بر روی مقاومت فشاری مخلوط خاک-سیمان

سجاد فاتحی^{*}، جواد غفاری^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد ژئوتکنیک داشگاه آزاد واحد مرند، sajjad.fatehi8392@gmail.com

۲- استادیار گروه عمران دانشگاه تبریز، j.ghaffari@tabrizu.ac.ir

چکیده

امروزه اندازه گیری و تعیین مقاومت خاکهای مخلوط با سیمان در مباحث پایداری اهمیت و کاربرد زیادی دارد که بصورت ویژه می‌توان در جاهایی که از سیمان بعنوان تثبیت کننده خاک و همچنین در اجرای خاکریزهای از جنس خاک-سیمان استفاده می‌شود اشاره کرد. در این مقاله تأثیر میزان سیمان بر روی مقاومت فشاری تک محوری ماسه با درصدهای مختلف رس با استفاده از آزمایش فشاری تک محوری مخصوص نشده بررسی شده است. در این تحقیق، مخلوطهای ماسه-رس با نسبتهای وزنی مختلف شامل ۱۰:۹۰، ۲۰:۸۰ و ۳۰:۷۰ بعنوان مصالح خاکریزی و از سیمان بعنوان ماده افروزنی تثبیت کننده با درصدهای وزنی ۳، ۶ و ۹ استفاده شده است. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که با افزایش درصد رس، سیمان و سن نمونه‌ها، مقاومت فشاری تک محوری افزایش می‌یابد. قابل ذکر است که تأثیر سیمان در افزایش مقاومت فشاری برای خاکهایی که درصد رس کمتری دارند بیشتر است.

واژه‌های کلیدی: مقاومت فشاری، خاک-سیمان، سیمان، تثبیت کننده، سن نمونه

۱- مقدمه

در سال‌های اخیر زمین‌های مناسب برای ساخت و ساز رو به کاهش بوده است. به همین خاطر نیاز به اصلاح زمین‌های نامناسب و بهبود آن و استفاده بهینه از خاک‌های موجود، ضروری به نظر می‌رسد. پراکندگی و گستردگی خاک‌های مسئله دار مشکلات زیادی را برای عملیات عمرانی ایجاد می‌کنند، لذا روش مختلف بهسازی برای خاک‌های مسئله دار به کار بده می‌شوند؛ بهسازی به مجموعه عملیاتی اطلاق می‌شود که به حذف برخی رفتارهای نامناسب خاک یا تحمیل رفتارهای مناسب به آن می‌انجامد. اصولاً اهداف عمده بهسازی عبارتند از: افزایش مقاومت خاک، کاهش خصوصیات کلی تغییر شکل پذیری و حذف برخی رفتارهای نامناسب یا اضافه نمودن برخی رفتارهای مناسب به خاک. روش‌های متداول بهسازی خاک عبارتند از: متراکم کردن، اختلاط و جایگزینی خاک با مصالح دیگر [۱]. سیمان برای اصلاح خاک‌های با مقاومت کم و تراکم پذیری بالا کاربرد دارد. افزودن سیمان باعث ایجاد نوعی ساختار شکننده در خاک می‌گردد، رفتار تنفس و تغییر شکل و به تبع آن گسیختگی حجمی خاک‌های سیمانی شده با خاک معمولی متفاوت می‌باشد.

مطالعات مختلفی در سالیان اخیر در زمینه تثبیت خاک با سیمان صورت پذیرفته است. نخستین بار در سال ۱۹۱۷ میلادی آمیس، مخلوط خاک-سیمان را به عنوان یک اختصار در فیلادلفیای آمریکا به ثبت رساند [۲]. امروزه از مصالح خاک-سیمان در بسیاری از کشورها در پروژه‌های سدسازی، راهسازی، مخازن حفاظت از دیواره‌ها و نیروگاه‌های هسته‌ای و...